

Humana

2017 års mål för Habilitekets kök

Minska mängden plast!

Av Malin, kock på Habiliteket.

Humana

Fokus i beskrivningen av verksamheten i köket ligger mycket på att berätta om vilka råvaror jag använder och hur vi får så lite svinn och avfall som möjligt. Självklart arbetar jag fortfarande med alla dessa punkter men för att utvecklas ytterligare sätts det hela tiden upp nya mål att sträva mot. Täby kommun kom under 2016 med nya direktiv om hur vi som förskola ska bli mer kemikaliesmart för att minska gifterna i förskolan. Med direktiven som inspiration formade jag nya mål för året. Målet blev att på så många sätt som möjligt minska på användningen av plastföremål i köket samt minska mängden plastförbrukning t.ex. plastfolie.

Regeringen har tagit upp frågan om plast i haven och skriver:

Marint skräp är ett av vår tids största miljöproblem. Upp emot 13 miljoner ton skräp hamnar i haven varje år, det mesta av det är plast. Nu riktar regeringen ytterligare fokus mot problemet. Insatserna handlar både om att minska mängden plast som hamnar i havet och att hantera den plast som redan hamnat där. – Plast i haven är ett enormt problem, både i Sverige och världen över. Om vi inte gör något kan det komma att finnas mer plast än fisk i haven år 2050, säger miljöminister Karolina Skog.

Naturen kan inte bryta ner och omhänderta plasten. Istället smulas den sönder och blir till mikroplaster som skadar miljö och djurliv. Mer än 1 miljon fåglar och 100 000 däggdjur dör varje år efter att ha fastnat i eller ätit plast som finns i havet. Plasten är också en hälsorisk för oss människor eftersom forskare har hittat mikroplaster i fisk som vi äter.

Plast som hamnar i haven är också en källa till att farliga kemikalier sprids. Dels kan plasten i sig innehålla hormonstörande och cancerogena tillsatser, dels kan plasten fungera som en magnet för olika kemikalier.

(Regeringskansliet. (10 februari 2017). Hämtad 5 februari 2018 från:
<http://www.regeringen.se/artiklar/2017/02/plast-i-haven--ett-omfattande-miljoproblem/>)

Humana

I följande text kommer jag berätta om arbetet att minska på mängden plast som förbrukas och används i Habilitekets kök.

I direktiven från kommun hade köket ett eget stycke med råd gällande förbättring. Vi har fått en rad punkter på saker som ska ses över och rekommendationer på vilka alternativ som är mer fördelaktiga ur en kemikaliesynpunkt. I ju med denna kemikaliesanering blir det automatiskt en plastsanering i många fall. Mitt mål detta år blev att följa denna lista och förändra det som kommunen efterfrågade. Mitt andra mål detta år var att minska på mängden engångsprodukter; tex fryspåsar, plastfolie och engångsprodukter. Mitt långsiktiga mål är att i framtiden inte köpa in fryspåsar, plastfolie eller engångsglas/tallrikar/bestick. Följande har jag arbetat med under året.

- Istället för fryspåsar packas det mesta i lådor med lock.
- Alla små plastskålar som många barn äter lunchen ur är bytta från plast till glas eller rostfritt stål.
- På salladsbuffé serveras salladerna i olika skålar. Förr använde jag skålar täckta med plastfolie för förvaring i kylen. Numera har dessa bytts ut mot glasburkar med lock. En ungefärlig uträkning visar att vi spar ca 420 meter plastfolie varje år bara genom att byta till skålar med lock.
- Flera av våra barn äter mixad mat och förr användes litermått i plast för att mixa maten i. Numera mixas maten i litermått i rostfritt stål, vilket utesluter risken för att plastpartiklar hamnar i maten. Fördelen med litermått i metall är också att de inte missfärgas och blir ofräscha. Litermått i plast byttes ofta ut eftersom de snabbt blev slitna.
- Tidigare använde vi engångsdisktrasor som kunde användas ungefär en dag innan de gick sönder och fick kastas. Numera används trasor i bomull som byts ut varje dag och tvättas i 95 grader.
- Våra ostar förvarades förut i fryspåsar men dessa har bytts ut mot glasburkar med lock som fungerar som ostkuper.

En viktig sak att påpeka är att allt som bytts ut har bytts ut när de var uttjänt. Alla grejer har alltså använts ända tills de av olika skäl behövdes bytas ut. Då har jag tagit tillfället i akt och bytt till ett fördelaktigare material.

Humana

Det roliga med att hålla på med detta just nu är att det finns väldigt mycket kul ute i butikerna som går i linje med just detta tema. Jag behövde t.ex. en ny tejpållare och sökte på nätet om det gick att hitta en håller som inte var tillverkad i plast. Resultatet blev en tillverkad i furu.

Jag har så länge jag kan minnas varit mån om miljön och djuren på jorden. Denna miljömedvetenhet har med åren vuxit till en passion. Jag ser det som en kul utmaning varje gång jag försöker förändra en vana eller ett tillvägagångssätt som i långa loppet bidrar till en bättre miljö. Jag lever också efter devisen "många bäckar små". För visst kan denna lilla insats på Habiliteket kännas meningslös när stora industrier världen över på olika sätt bidrar till kraftig miljöförstoring. Trots detta vill jag envist fortsätta och tror att fler och fler med tiden väljer en väg i samklang med naturen.